

Hoşgörü farklılıkları zenginlik olarak görmek, kendi görüşümüze ve çoğunluğun görüşüne aykırı olsa bile diğer görüşlere saygı duymak anlamındadır.

“Uygarlık demek bağışlama ve hoşgörü demektir.”
(ATATÜRK)

Hoşgörü sevgi ile beslenir. Sevgi arttıkça hoşgörü artar, hoşgörü arttıkça da sevgi gelişir. İnsanların farklılıklarına hoşgörü davranmak için onları sevmek gerekir.

“Sevdiğinin kusurlarını hoş görmeyen sevmiyor demektir.”
(Goethe)

HOŞGÖRÜ

HOŞGÖRÜ İÇİN NE YAPMALI?

- ✓ Haddimizi bilmeli, insanları olduğu gibi Kabul etmeliyiz.
- ✓ İnsanlara değer vermeli ve değer verdiğimizi ifade etmeliyiz.
- ✓ İnsanlara anlayışlı davranmalıyız.
- ✓ İnsanların farklılıklarına saygılı olmalıyız.
- ✓ İnsanların farklılık ve kusurlarıyla alay etmemeliyiz.
- ✓ İnsanların ayıp ve kusurlarını açıklamaktan kaçınmalıyız.

Bütün dünyanın sevgi ve hoşgörü insanı olarak saygı duyduğu **Mevlana Celalettin Rûmî** insanlığa mal olmuş, ünlü sözüyle insanları hiçbir ayırımı tabi tutmaksızın büyük bir sevgi ve hoşgörü ile onları kucak açarak;

**“Gel, yine gel!
Kim olursan ol
yine gel!”**

çağrısı ile insanlığa evrensel mesajını iletmeyi başarmıştır.

Anadolu'nun engin gönüllü büyük düşünürü **Hacı Bektaş Veli** ise sevgi ve hoşgörünün en güzel örneklerini bu topraklarda sergilemiş ve kültürümüzün hoşgörü anlayışı ile yoğrulmasını sağlamıştır.

“Hiçbir milleti ve insanı ayıplamayın”

(Hacı Bektaş Veli)

Ünlü gönül insanı ve halk ozanımız Yunus Emre ise Anadolu'yu karış karış dolaşarak milletimizin sevgi ve hoşgörü anlayışının tohumlarını ekmıştır.

“Sevelim sevillelim, dünya kimseye kalmaz.”

(Yunus Emre)

İnsan, kendisinin de hata ve kusurları olabileceğini unutmadan hareket etmeli ve nasıl kendisinin affedilmesini arzuluyorsa baskalarını da affetmelidir.

“Hoşgörü göster ki hoş görülesin.”
(Hz. Muhammed)

→ **İki şeyi de asla hatırlama; yaptığın iyiliği ve gördüğün kötülüğü.”**
(Lokman Hekim)

Hoşgörü saygı, sevgi kadar olmalı yaşamın içinde
 Olmazsa olmazdır bir insanın özelliği, bana göre
 Şart koşulmalı, öğretilmeli her kademedeki öğrenciye
 Örgü kurallarının içinde, hoşgörü her yerde
 Özellikle bizden küçüklere ve bizden büyüklere
 Rahat yaşarsınız o zaman hayatın her alanında hoşgörüyle
 Ülkem ne kadar da güzelleşir hoşgörü sayesinde

ÖYKÜ

ÖYKÜ

ÇOLDE YOLCULUK EDEN İKİ ARKADAŞ

Çolde yolculuk eden iki arkadaş hakkında bir hikâye anlatılır.

Yolculuğun bir aşamasında iki arkadaş tartışır bir ötekine bir tokat atar. Tokadı yiyenin canı çok yanar ama tek kelime etmez ve kum üzerine şu sözleri yazar:

"BUGÜN EN İYİ ARKADASIM BANA BİR TOKAT ATTI."

Yıkabilecekleri bir vahaya rastlayana dek yürümeyi sürdürürler. Tokadı yiyen yıkanırken bir batağa saplanır, boğulmak üzereyken arkadaşı tarafından kurtarılır. Boğulmak üzere olan arkadaş kurtulduktan sonra bir kaya parçası üzerine şu sözleri kazır:

"BUGÜN EN İYİ ARKADASIM BENİM HAYATIMI KURTARDI."

Tokadı vuran ve sonra arkadaşının hayatını kurtaran kişi ona şöyle der; senin canını yaktığımda bunu kum üzerine yazdın ama şimdi kayaya kazıyorsun NEDEN?

Öbür arkadaş ona şöyle cevap verir: "Biri bizi incittiğinde bunu kum üzerine yazmalıyız ki başışılama rüzgarı estiğinde onu silebilsin. Ama biri bize İYİ bir şey yaparsa onu kayaya kazmalı ki onu hiçbir rüzgâr yok etmesin."

"İNCİNMELEİNİZİ KUMA, GÖRDÜĞÜNÜZ İYİLİKLERİ KAYALARA KAZIMAYI ÖĞRENİN."

MASAL

MASAL

ÇİFTEK

Çiftek, çok akıllı ve uyumlu bir eşekmiş. Celal Bey her gün Çiftek'le beraber tarlaya gider, otları biçip balya yapar, sonra da Çiftek'in sırtına yükleyerek onu eve gönderirmiş. Celal Bey'in eşi Cevher Hanım, bu otları Çiftek'in sırtından indirerek ineklere ve koyunlara yedirirmiş.

Bir gün Celal Bey, eve her zamankinden daha erken dönmüş. Bu sırada Cevher Hanım bir balyayı ahıra götürüyormuş. Celal Bey'i görünce ona;

- Neden birkaç günden beri daha az ot gönderiyorsun, diye sormuş.

Celal Bey şaşkınlıkla,

- Ben her gün altı balya gönderiyorum. Hatta geçen gün yedi tane göndermişim, demiş. Cevher Hanım;
- O halde otlara ne oluyor? Gerçekten anlamıyorum diye mırıldanmış.

Celal Bey, biraz düşündükten sonra;

- Ne demek istiyorsun yani? Çiftek çok iyi bir eşek. Otları ne yapmış olabilir ki? Yarın peşinden gidip işin aslını öğrensem iyi olacak, demiş.

Ertesi sabah Çiftek ve Celal Bey, her gün olduğu gibi beraberce tarlaya gitmişler. Celal Bey hemen işe koyulmuş. Otları Çiftek'in sırtına yükleyip eve göndermiş. Kendisi de Çiftek'i takip etmeye başlamış. Çiftek bir süre her zamanki yolundan yürümüş. Ama yolun ikiye ayrıldığı yere geldiğinde eve doğru giden yola değil, diğer tarafa sapmış.

Celal Bey merakla Çiftek'i izliyormuş. Çiftek, bir süregittikten sonra bir yokuşa varmış. Orayı da geçtikten sonra harabeye doğru yönelmiş. Bu harabenin köşesinde zayıf bir eşek uzanmış yatıyormuş. Çiftek yere eğilmiş. Zavallı zayıf eşek de ağzıyla Çiftek'in sırtından bir balya otu aşağıya indirmiş. İşte bu sırada Celal Bey Çiftek'in yanına gelmiş.

- Demek ki hergün bir balya otu bu zavallı eşeğe veriyordun öyle mi? Diyerek Çiftek'in sırtını okşamış.

Çiftek önce korkmuş. Ama sonra Celal Bey'in buna kızmadığını anlamış. Celal Bey cılız eşeğin yanına oturmuş. Ona dikkatle bakınca ayağının kırık olduğunu anlamış. Sonra Çiftek'e dönerek;

- Sen çok şefkatli bir hayvansın. Ben gidip el arabasını getireyim. Bu eşeği eve götürüp tedavisini yaptırmamız gerek, demiş.

Dediği gibi de yapmışlar. Celal Bey, ayakları iyileşinceye kadar eşeğe iyi bakmış. Eşek de şişmanlayıp kendini toparlamış. Cevher Hanım ve Celal Bey ona Çiçek adını vermişler...

Hoşgörü Deryası Bilginlerimiz

"Biz bir karga isek Hacı Bektaş Veli bir şahindir gibidir. Öyle bizim gibi her leşe konmaz. O yüzden biz senin kurbanını kabul ederiz ama o kabul etmeyebilir."

"Bizim gönlümüz bir su birikintisi ise Mevlana'nın gönlü okyanus gibidir. Bu sebeple bir damla ile bizim gönlümüz kirlenebilir ama onun engin gönlü kirlenmez."

Evvel zaman içinde adamın biri kötü yoldan kazandığı para ile kendisine bir koyun satın alır. Daha sonra yaptığı işlerden pişman olur ve hiç olmazsa iyi bir şey yapayım diye aldığı koyunu da Hacı Bektaş dergahının aşevine kurban olarak bağışlamak ister. Durumunu Hacı Bektaş Veli'ye anlatır. Hacı Bektaş Veli'de helal değildir diye kurbanı geri çevirir. Bunun üzerine adam Mevlevi dergahına gider ve aynı durumu Mevlana'ya anlatır. Mevlana ise bu hediyeyi kabul eder. Adam aynı şeyi Hacı Bektaş Veli'ye anlattığını ama onun bu kurbanı kabul etmediğini söyler ve ikisi arasındaki bu farkın sebebini sorar. Mevlana ona şöyle cevap verir: ...

Adam üşenmeden kalkıp Hacı Bektaş dergahına gider. Hacı Bektaş Veli'ye Mevlana'nın kurbanı kabul ettiğini anlatır ve aralarındaki bu farklılığın sebebini sorar.

Hacı Bektaş ona: der.

Mevlana

Hacı Bektaş Veli

Hoşgörü Nedir?

HOŞGÖRÜLÜ OLMAK İÇİN

Ne yapmalıyız?

- ✓ Haddimizi bilmeli ve kendimizi tanımalıyız.
- ✓ İnsanların kusurlarını görmemeli ve onları örtmeye çalışmalıyız.
- ✓ İnsanlara karşı anlayışlı olmalıyız.
- ✓ Topluma ve insanlara uyumlu davranışlarda bulunmalıyız.
- ✓ İnsanların farklılıklarına saygı duymalı ve tahammül etmeliyiz.
- ✓ Çevremizdeki insanların hatalarını affedici olmalıyız.
- ✓ İnsanların farklılık veya kusurlarıyla alay etmemeliyiz.
- ✓ İnsanların ayıplarını açığa çıkarmaktan kaçınmalıyız.
- ✓ İnsanların duygu ve düşüncelerini anlamaya çalışmalıyız.
- ✓ İnsanlara değer vermeli ve değer verdiğimizi hissettirmeliyiz.
- ✓ İnsanları olduğu gibi kabul etmeliyiz.
- ✓ İnsanlar için fedakârlık yapmalıyız.
- ✓ İnsanların düşünce ve inançları kendisinden farklı da olsa onların düşünce ve inanç özgürlüklerine hoşgörü olmalıyız.

HOŞGÖRÜLÜ OLMAK İÇİN

Ne yapmamalıyız?

- ❌ İnsanları değersiz ve küçük görmemeliyiz.
- ❌ İnsanların kusurlarını araştırmamalıyız.
- ❌ İnsanların hatalarını ortaya çıkarmaya çalışmamalıyız.
- ❌ İnsanları anlamadan onlar hakkında karar vermemeliyiz.
- ❌ İnsanların ayıplarını açıklamamalıyız.
- ❌ İnsanlarla alay etmemeliyiz.
- ❌ İnsanlara hoşlanmayacakları lakaplarla çağırmamalıyız.
- ❌ İnsanları utanacakları işleriyle anmamalıyız.
- ❌ İnsan haklarını ve özgürlük alanlarını kısıtlamamalıyız.
- ❌ İnsanların farklı düşünce ve inançlarını engellemeye çalışmamalıyız.
- ❌ İnsanların özel yaşamlarını araştırmamalı, dedikodusunu yapmamalıyız.
- ❌ İnsanların yaptıkları hatalara karşı onları affetmezlik etmemeliyiz.
- ❌ İnsanlara karşı kibirli olmamalıyız.
- ❌ İnsanların işlerini zorlaştırmamalıyız.
- ❌ İnsanlara karşı katı yürekli olmamalıyız.
- ❌ İnsanlara karşı kaba davranışlarda bulunmamalıyız.

“HOŞGÖRÜLÜ MUYUM?” TUTUM ÖLÇEĞİ

Değerli arkadaşlar, yerel ve evrensel insanî değerlerimizi korumak ve yaşatmak amacıyla çalışmalar yürütmekteyiz. “HOŞGÖRÜ” değeri ile ilgili kendimizi değerlendirmek amacıyla sizin için bir tutum ölçeği hazırladık.

Aşağıdaki tutum ölçeği sadece hoşgörü konusunda kendimizi değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır. Belgeye isminizi yazmanız gerekmektedir, sadece doldurduktan sonra konu hakkında düşünmenizi ve hoşgörü olma konusunda kendinizi değerlendirmenizi istiyoruz. Başarılar dileriz.

Hoşgörü İnsanın Davranışları	BEN ?		
	Her Zaman	Bazen	Hiç
Haddini bilir ve kendini üstün görmez.			
İnsanlara değer verir ve değer verdiğini onlara hissettirir.			
İnsanların kusurlarını örtmeye çalışır.			
İnsanlara karşı anlayışlı davranır.			
İnsanların düşünce ve inançları kendisinden farklı da olsa onların düşünce ve inanç özgürlüklerine saygı duyar.			
İnsanları sever ve onlar için fedakarlık yapar.			
İnsanları olduğu gibi kabul eder, onları zorla değiştirmeye çalışmaz.			
İnsanların duygu ve düşüncelerini anlamaya çalışır.			
Çevresiyle uyumlu yaşamaya gayret eder.			
İnsanların hatalarını görmezlikten gelir ve affeder.			
İnsanların farklılık ve kusurlarıyla alay etmez.			
İnsanları hoşlanmadıkları lakaplarla çağırma.			
İnsanların ayıplarını açığa çıkarmaya çalışmaz.			
Kendine yapılmasını istemediği bir şeyi başkasına yapmaz.			
İnsanların haklarını gözetir, özgürlüklerini kısıtlamaz.			
Toplumsal, milli ve dini değerlerle alay etmez ve bunları küçük görmez.			
İnsanların gönlünü kırmamaya dikkat eder.			
Düşmanı dahi olsa haklarına saygı duyar.			

“Hoşgörü ol ki hoş görülesin.”

Öğrencinin

Adı Soyadı

Sınıfı / Numarası

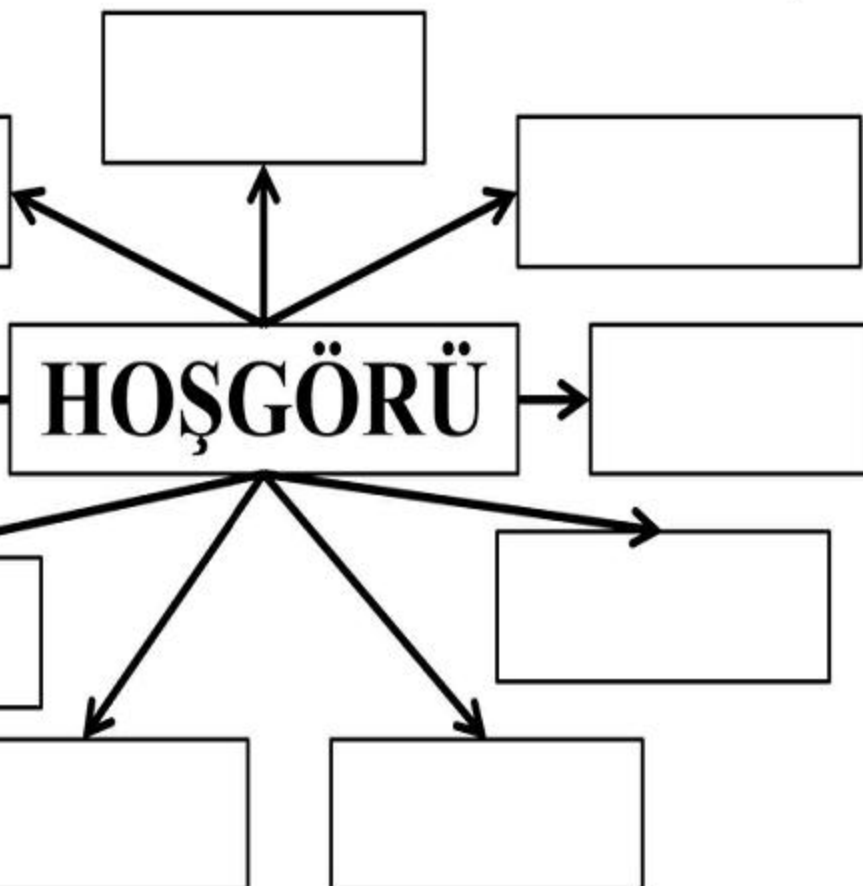
Doğru Kavram Sayısı

Yanlış Kavram Sayısı

HOŞGÖRÜ NEDİR? ÇALIŞMA KAĞIDI

Hoşgörü Nedir?

HOŞGÖRÜ

HOŞGÖRÜLÜ DAVRANIŞI BULALIM

Değerli öğrenciler, çevremizdeki insanların bize karşı anlayışlı ve hoşgörülü olmasını isteriz. Bu anlamda karşımızdaki insanların yaptıkları bazı davranışlar tepkimizi çeker bazıları ise hoşumuza gider.

Aşağıdaki tabloda bir konu ve bu konuda ne yapılmaması gerektiği ile ilgili bir örnek verilmiştir. Verilen diğer konulara boş bırakılan kutulara size nasıl davranılmasını istiyorsanız o şekilde cevap yazmanızı istiyoruz.

Başarılar dileriz.

Hata yapmak

İnsanların benim hata yapabileceğini bilmesini, ufak tefek hatalarımı görmezden gelmesini ve affetmesini beklerim.

Hırçınlık yapmak

Kusur aramak

Bencillik

Geçimsizlik, anlaşmazlık

Katı yüreklilik

Açgözlülük

ONA İHTİYACIMIZ VAR: HOŞGÖRÜ ETKİNLİĞİ DEĞERLENDİRME ANKETİ

Değerli öğrencilerimiz, okulumuzda düzenlediğimiz “Ona İhtiyacımız Var: Hoşgörü” etkinliği ile ilgili düşüncelerinizi öğrenmek istiyoruz. Ankete vereceğiniz cevaplar etkinliği daha iyi değerlendirmemiz ve bundan sonraki çalışmalarımız açısından önemli ve değerlidir. Teşekkür ederiz.

Sıra	Sorular	Tamamen katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Hiç katılmıyorum
1	Etkinliğin hazırlığı ve uygulanışını yeterli buluyorum.					
2	Etkinlikle ilgili görsel nesnelerin amacına ulaşacak kalitede olduğunu düşünüyorum.					
3	Etkinliğin öğrencilerin dikkatini çektiğini düşünüyorum.					
4	Öğrencilerin çoğunluğunun etkinliğe katıldıklarını düşünüyorum.					
5	Öğrencilerin etkinlikte istenen davranışları uygulamaya çalıştıklarını düşünüyorum.					
6	Etkinliğin öğrencilerin davranışlarında olumlu değişiklikler meydana getirdiğini düşünüyorum.					
7	Öğrencilerin davranışlarında meydana gelen olumlu değişikliklerin etkinlik sona erdikten sonra da genel olarak devam edeceğini düşünüyorum.					
8	Gelecekte buna benzer etkinliklerin düzenlenmesinin faydalı olacağını düşünüyorum.					